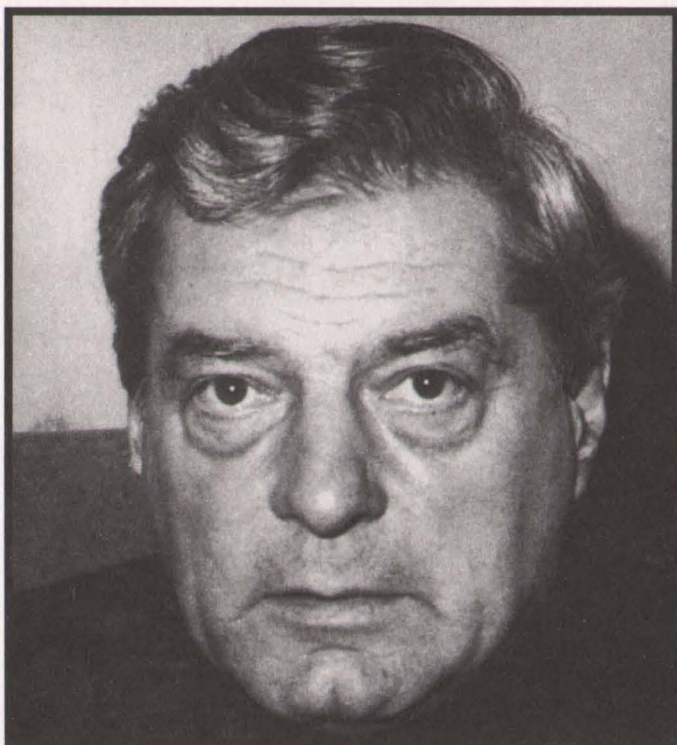

Poștașul

Cam pe la jumătatea lunii iulie a anului 1993, regizorul basarabean Emil Loteanu a venit la București. În bagajele sale se afla și ultima peliculă pe care o filmase la Chișinău, cu ceva timp în urmă, și care îl avea ca protagonist pe Silviu Stănculescu. Vizita a fost ținută în cel mai mare secret. Cineastul de peste Prut luase avionul până în România numai pentru a-i arăta actorului bucureștean filmul "Găoaacea", forma finală, în care Silviu juca un rol mai puțin obișnuit pentru filmografia sa, acela de bătrân. Se cunoscuseră demult și-și tot promisese că vor lucra împreună. Prilejul s-a ivit. Un scenariu, o poveste, imagini în mișcare, personaje, regizor, actori — un film: "Găoaacea".

Deși vizita avea caracter privat, caseta video adusă de Loteanu a fost văzută într-un cadru oarecum oficial. La sala de protocol a Uniunii Teatrale din România, Silviu Stănculescu și-a invitat familia (soția, fiica și fiul, acesta din urmă abia întors din

Germania, unde avea o bursă de studii, într-un domeniu foarte exact: construcții, arhitectură) și doi-trei prieteni, alături de care să vadă filmul. Firește, întâlnirea de la sediul UNTER a fost posibilă prin bunăvoința lui Ion Caramitru, spectator, și el, al "Găoaacei".

Intrarea în UNTER, ca nu cumva presa să simtă ceva, s-a făcut cu acel soi de voluptate a făptuirii unui lucru interzis, într-o complicitate nerostită, dar trădată de fețele tuturor. Silviu Stănculescu era emoționat. L-am simțit așa din prima clipă, când ne-a strâns mâna de bun-venit. Poate că în fața unui public necunoscut și numeros ar fi fost mai destins. Poate...

Am văzut filmul. Proiecția a durat peste patru ore. S-au făcut două pauze. "De țigară". Actorul nu fuma. Renunțase? Nu o făcuse niciodată? Abia astăzi, 23 octombrie 1998, se nasc întrebările. Ieșea cu fiecare dintre fumători. Discutau. El asculta. Silviu Stănculescu asculta într-un fel anume. Tăcerea lui sublinia interesul și respectul pe care le arăta interlocutorului. S-a întâmplat să-l văd și pe stradă, vorbind cu oamenii care îl opreau; era același.

Nu îndrăznea să întrebe despre film, despre rol. La sfârșit, când ecranul televizorului s-a albit, cei prezenți au aplaudat. "Găoaacea" era o veritabilă bijuterie cinematografică. Cu poezie și metafizică. Tristă, pentru că vorbea despre dispariția unei lumi. A unei mahalale din marginea Chișinăului sau de aiurea. Poșta Veche se chema locul în care trăiau personajele. O lume de copaci înfloriți, de maidane pe care se hârjoneau copiii. Zi de zi. Până au devenit adolescenți. O lume în care un cântecel vesel — "cip-cirip, cip-cirip, cip-cirip" — ținea loc de "bună ziua". Într-o bună zi, lumea aceasta a fost ștearsă de lamele unui bulldozer. Cupele de fier ale mașinii mutau pământul, nivelau groapa în care se așezase "Poșta Veche". Locuitorii cartierului s-au împrăștiat, care pe unde a putut, cu conștiința că în ei a murit ceva.

Legătura celor de la Poșta Veche cu restul lumii — nici unul dintre ei nu părăsise vreodată cartierul — se făcea doar prin intermediul poștașului. Un poștaș — Silviu Stănculescu — cu ochelari, cu mustață și păr alb, prietenos, dar tăcut. Împărțea scrisori, ducea bilețele de amor tinerilor îndrăgostiți din cartier. Venea din lumea de dincolo, adică din oraș? Era din lumea de aici, de la Poșta Veche? Nimeni nu știa, dar nici nu s-a întrebat nimeni. Până în ziua în care, după asaltul bulldozerului, în zana demolării cartierului, în hora copiilor care își cântau pentru ultima oară "cip-cirip"-ul s-a prins și poștașul. A jucat. Puțin. A căzut, în toiul horei. Copiii s-au alarmat că poștașul nu se mai ridică. Și-au dat seama că nu era o glumă. Murise. S-au speriat și au fugit. Mesagerul Poștei... dispăruse, o dată cu lumea pe care a slujit-o.

De vineri, 23 octombrie, pentru publicul român, "Poștașul" Silviu Stănculescu nu va mai veni decât în amintire.

Simona Hodoș